

Eesti Jahimeeste Seltsi juhatuse koosoleku protokoll
9. märts 2023. a. kell 13.00-16.00

Osalesid: (kohal 13) Margus Puust, Jaanus Põldmaa, Mati Kivistik, Endrik Raun, Tiit Tammsaar, Aigar Jürjens, Andres Vainola, Priit Vahtramäe, Tarmo Lehiste, Ive Kuningas, Andres Onemar, Raul Vahter, Arvi Luuk.

Zoomis(7) : Tiit Rammul, Karel Rüütli, Marko Vinni, Raivo Aeg, Jaak Volmer, Rein Rosenberg, Riho Breivel.

Puudusid(3): Kalle Palling, Aigar Kallas, Toomas Kõuhkna.

Külalised: Uno Luht KeA, Kalev Männiste RMK,

Osalesid: Andres Lillemäe, Jaan Ärmus, Peeter Hussar(zoomis).

1. Päevakorra kinnitamine.

Ühehäälselt kinnitatakse varem saadetud päevakord.

1. Päevakorra kinnitamine.
2. Pliihaavlite keeld märgaladel. Keskkonnaameti tegevused. Uno Luht KeA.
3. RMK ulukikahjude ülevaade. Mikk Marran, Kalev Männiste.
4. EJS-i struktuuri arutelu: EJS, maakondlik keskus, jahiselts. Jaak Volmer.
5. Nursipalu harjutusväljaku teema jahinduse seisukohalt. Mati Kivistik.
6. Metssigade maakondlikud küttimismahud. Priit Vahtramäe.
7. Šaakali ja rebasejahi jahiaegade ühtlustamine.
8. Muud küsimused ja infod.
 - 8.1. Ülevaade kohtumisest EPKK. Tiit Tammsaar.
9. Järgmise juhatuse koosoleku aja määramine.

2. Pliihaavlite keeld märgaladel. Keskkonnaameti tegevused. Uno Luht KeA.

Koosoleku juhataja annab sõna Uno Luhtile Keskkonnaametist, kes tutvustab 15. veebruaril k.a. kehtima hakanud Euroopa Komisjoni määrust 2021/57 25.01.2021, mis keelab pliihaavlite kasutamise ja kaasas kandmise märgaladel. Keskkonnaameti esindaja tutvustab, kuidas tõlgendab ja rakendab määruse tingimusi KeA. Määruse tõlgendamisel on vaja teada, et märgala määruse lisa punktis 13 mõistes on looduslikud või tehnilised, alalised või ajutised seisva või voolava, mageda, riim- või soolase veega soo-, madalsoo-, turba- või veealad, sealhulgas mereveealad, mille sügavus mõõna ajal ei ületa kuut meetrit.

2023. aasta alguses võttis KeA otsuse, et nad hakkavad teostama järelevalvet pliihoona kasutamist märgaladel. Selleks telliti määruse tingimusi aluseks võttes Maaametilt kaardikiht Eesti märgaladest, mille põhjal selgus, et Eesti territooriumi katavad 80 -90% märgalad. Määruse definitsiooni järgi on ka kraavid märgalad.

Esineja tunnustab avalikku „Jahikaarti“, kuhu saaks veel praegu olemasolevale teabele lisada palju informatsiooni jahipidamise kohta. Kaardirakenduse abil on jahimeestel võimalik oma positsioone märkida.

Määrus on uus ja selle rakendamisel on probleeme. Kehtiv eesti seadusandlus ei kajasta kehtivat EL määrust, jahiseaduses puudub konkreetne sõnastus märgalade kohta ja ka

vastutussäte. JahSes puudub viide korrakaitsele, mis võimaldaks inspektoril kontrollitav isik läbi vaadata. Praegu on lubatud inspektoritel jahimehel kaasas olevat moona kontrollida, kuid jahimeest läbi vaadata ei tohi, samuti ei ole laskemoon jahipidamisvahend. Piirangute teavitus peaks olema keskmisele kodanikule arusaadav.

Pliihaavlite kaasas kandmise osas selgitas Luht, et kui jahimees tahab minna jahile alale, mis ei ole märgala ning tal on kaasas pliihaavid siis on inspektorite soovitus panna ühelt alale teisele minnes püss relvakotti. Määrus annab õiguse kokkuvõttega, et jahimees peab tõendama ja inspektor peab uskuma, et jahimees ei ole laskemoona kasutades eksinud.

Uno Luht kinnitab, et vähemalt pool aastat kuni 20. augustini jahimehi pliihaavlite kasutamise eest ei karistata.

Lasketiir ja laskepaik ei ole jahipidamise koht. Tsiiviilkäibes, sportimisel ja enese vara kaitstes tohib pliiemoona kasutada.

Juhatuse liikmed esitavad ettekandjale küsimusi. Küsimusele, kas on õige, et inspektor jahimeest läbi otsida ei saa. Vastus: inspektor saab jahimehe kinni pidada kahtluse alusel. On parem kui laskemoon ise ette näidatakse.

Juhatuse liikmed arutavad alternatiivse laskemoona kasutamist. Mitmete ulukite küttimisel on lihtsam vahetada sileraudne relv vintraudse relva vastu.

Tiit Tammsaar teeb ettepaneku, et KeA võiks teha jahil lubatava laskemoona nimekirja.

Otsus: Täna Uno Luhti ja võtta saadud informatsioon teadmiseks.

3.RMK ulukikahjude ülevaade. Kalev Männiste.

Koosoleku juhataja annab sõna RMK esindajale Kalev Männistele.

Kalev Männiste tervitab juhatuse liikmeid RMK peadirektori Mikk Marrani poolt, kellel ei ole täna võimalik teha traditsioonilist RMK peadirektori aasta alguse ülevaadet ulukikahjustest RMK aladel. Männiste tuletab meelde, et ulukikahjude kokkuvõtet tehakse EJS juhatuses aastast 2015. Märkimisväärset ulukikahjude suurenemist 2022. aastal ei olnud. Üldine seis maakondade lõikes 3 uluki osas: suurim kahjutegija oli põder, eriti Jõgeva ja Tartu maakonnas. Metskitse ja punahirve tekitatud kahjud vabariigis olid marginaalsed v.a. Hiiumaa. 2022 aasta oli eriline, sest aktide alusel ületasid punahirve tekitatud kahjud põtrade omad.

Punahirve tekitatud kahjustused olid 58 hektaril ja põhiliselt Hiiumaal.

Juhatuse liikmed esitasid täpsustavaid küsimusi, millest selgus, et 2022 aastast hakati RMKs ulukikahjusid arvestama uuel meetodil, RMK loobus lõpliku akti esitamist metsakasvataja poolt kui kahju on fikseeritud ja seal peab tegema tööd. Ei ole vahet, kas see kahju on kumuleerunud. Kui kahjustus on jõudnud tasemeni, et peab metsas hakkama tegema parandustöid, fikseeritakse akt. Metsas tekib kahjustusi palju, millest on ulukite põhjustatud väga vähe.

Männiste on juhatuse liikmetega nõus, et kahjude üle vaatamise (hindamise) tähtajad tuleks üle vaadata.

Andres Onemar selgitab Hiiumaa jahimeeste vaadet koostööle RMKga. Jahimehed on oma kohustused täitnud: maaomanikega kokku leppel võeti kohustus küttida igal aastal 10% hirvi rohkem, mida ka tehti. RMK muutis ootamatult ja ühepoolselt kahjude hindamise arvestust, mille tagajärjel Hiiumaa JS maksis 26 tuhat eurot kahjutasu. Kui RMK juht väidab, et teeme koostööd siis Hiiumaal RMK metsaülem teeb kõike üksi: muudab reegleid ja teeb ka kahjude ülevaatusi üksi. RMK metsakasvataja põhimõttelisi ametialaseid vigu ei peaks jahimees kinni maksma. Metsakasvatajad saavad trahvide pealt tulemuspalka. Koostöö see küll ei ole.

Männiste sõnul peeti eelmisel aastal oluliseks vastastikust hoolsuskohustust. RMK lepingut eelmisel aastal ei muudetud. RMK-s ollakse aga seda meelt, et lepingu muutmisega tuleb edasi minna. Koprajahi piirangutega on probleeme ka RMKl, kes on teinud KeMile ettepaneku kopra küttimisest kuivendussüsteemides.

Juhatuse liikmed arutavad, et ei ole mõistlik, kui metsakasvatamise tulemuste eest vastutaja hindab üksinda kahjusid. Siin peaks jätkama senist nelja-silma printsiipi, muidu arutatakse metsakahjusid edaspidi kohtus enam ja enam.

Koosoleku juhataja Margus Puusti sõnul on oluline, et EJS-i ja RMK senine hea koostöö ja üksteise mõistmine jätkuks. Lepitakse kokku, et järgmine jahimeeste ja metsameeste kokkusaamine toimub sügisel.

Otsus: Täna Kalev Männistet põhjaliku ja huvitava ettekande eest ja kinnitada valmisolekut edasiseks konstruktivseks koostööks.

4. EJS-i struktuuri arutelu: EJS, maakondlik keskus, jahiselts. Jaak Volmer.

Koosoleku juhataja selgitab, et EJS-i volinike koosolekul 17.06.2021.a. kinnitati Eesti Jahimeeste Seltsi Arengusuunad 2021-2025. Selles dokumendis on sõnastatud meie lähiaastate tegevuse eesmärgid: Toetatakse ja arendatakse maakondlikke keskusi, tehakse vastastikku kasulikku koostööd ja abistatakse üksteist, kindlustatakse vajalike haldusteenuste osutamine kohtadel.1.4.1...EJS-i ja maakondlike organisatsioonide rollijaotuste täpsustamine ja omavahelise halduskoormuse täpsem jagamine.1.4.2...Maakondlike keskuste koostöö suurendamine kohalike omavalitsuste, volikogude ja muude huvigruppide tasandil.

Koosoleku juhataja annab sõna zoomi vahendusel koosolekul osalevale juhatus liikmele Jaak Volmerile, kes kahjuks tehnilistele probleemidele interneti ühenduses ei saa ettekannet esitada.

Koosoleku juhataja teeb ettepaneku võtta küsimus uuesti juhatus päevakorda järgmisel koosolekul.

Otsus: Võtta küsimus uuesti järgmise juhatus koosoleku päevakorda.

5.Nursipalu harjutusväljaku teema jahinduse seisukohalt. Mati Kivistik.

Mati Kivistik, EJS juhatus liige Võrumaa JS tegevjuht selgitab, et küsimus on Võrumaa jahimeeste jaoks päevakorras 2015 aastast, kui kaitseväge käsutusse läks üle 3000 ha jahimaid. Siis peeti pikalt läbirääkimisi ning leiti kompromiss, et 1 päev nädalas on laskevaba päev. Tegelikult see ei tööta. Jahiseltsid ei saa kaitsevägele antud jahimaadele jahile.

Nursipalu on praegu väike ja kompaktne, ringpiiris ca 10 tuhat ha RMK maid. Mure on, et need on parimad jahialad. Juba tänastes piirides ei saa normaalselt jahti pidada, eriti koerajahti. Lepinguid riigi- ja maaomanikega ei saa täita. Uluk on laskmisega harjunud.

Lisaks on need väga head uluki järelkasvu alad ning sinna on rajatud korralik jahitaristu: majad, jahikantslid. Räägitaval alal asub ka seafarm 9 000 seaga. Jahikeeldu nendele aladele võib-olla ei tule, aga jahti seal korraldada ei saa, sest „lahinguvabu“ päevi on ca 4-5 päeva aastas. Jahiks sobilikel nädalavahetustel toimetab laskealal kaitseliit. Võrumaa jahimehed leiavad, et ulukit nendel aladel ohjata ei ole võimalik. Ettepanek on, et üks päev nädalas võiks olla jahipäev. Laskeharjutuste tagajärjel tekkivates aukudes meeldib metssigadel mõnuleda, tekivad metskitsele sobivad mahlakad rohualad.

Juhatus liikmed arutavad, et kaitseväega tuleb EJSi juhatus tasemel küsimust arutada ja leppida jahinduse osas väga selged põhimõtted. Tuleb moodustada töörühm, kes sellega tegeleb, lepib kohtumised kaitseväge kõrgemal tasemel.

Tehakse ettepanek moodustada töörühm: Tiit Tammsaar, Tõnis Korts, Margus Puust, Mati Kivistik.

Otsus: Moodustada juhatus töörühm koosseisus Tiit Tammsaar, Tõnis Korts, Margus Puust ning Mati Kivistik. Töörühmal asuda kiiresti korraldama kohtumist kaitseväge ülema Martin Heremiga.

5. Metssigade maakondlikud küttimismahud. Priit Vahtramäe.

Metssigade maakondlikest küttimismahtudest tegi ülevaate Priit Vahtramäe. Ta rääkis

metssigade küttimise seisust lõppenud jahihooajal ja jagas infot jahindusnõukogudes kokkulepitud limiidist juba alanud uuel hooajal.

Keskonnaagentuuri seirearuande järgi kütiti eelmisel hooajal 11 401 metssiga. Hinnang metssigade asurkonna suurusele anti 2021/2022 talve lõpus 12 000–13 000 isendit (keskmine asustustihedus ligikaudu 3 isendit 1000 ha kohta). Kütitud 11 401 metssiga oli võrreldes aasta varasema täitmise (9978 isendit) 14,3% suurem. Kütiti ka soovitusele vastavalt 46,2% emiseid, mis oli suurem kui eelnevad kaks aastat.

Pärast katku tulekut küttisid jahimehed 2015. aastal maksimaalselt ja rekordiliselt 32 580 metssiga. Keskonnaagentuuri soovitus oli 2021/2022 hooajaks küttida 14 000 isendit, mis oli 118% võrreldes eelmise aasta küttimisest. Samas ka jahimeeste endi küttimissoov oli tõusnud 10,7%.

Keskonnaagentuuri peamiseks küttimissoovituseks oli 2022/2023 jahiaastaks küttida kõikides jahipiirkondades metssigu vähemalt asurkonna juurdekasvu ulatuses, lisaks soovitusele, et emiseid peaks küttima täiskasvanud isendite seast vähemalt 50%. Siinkohal on praktika näidanud, et just kogu järelkasvu küttimine aitaks asurkonda kontrolli all hoida, selleks aga tuleks põrsaste protsenti tõsta 60–70%-ni kogu kütitud loomadest.

2022. aastal oli viiruspositiivsed leide Lääne-Virumaal, Harjumaal, Võrumaal, Ida-Virumaal, Põlvamaal ja Tartumaal ja 2023. aastal on viimases kolmes maakonnas ka viiruspositiivseid leide tuvastatud.

Jahindusnõukogude poolt on kokku lepitud ja kinnitatud 5986 metssea küttimine. Erinevad maakonnad lähenesid otsuse tegemisele erinevalt, kuid kõikides maakondades saab jaht alata. Kuigi kõikide maakondade eelmise hooaja limiitide täitmise statistika ei ole veel teada, siis eelmise hooaja üleriigilist kokkuvõtet teha veel ei saa. Küll aga on teada kuue maakonna küttimise andmed, mis võivad muutuda toomata paberlubade arvelt. Tänapäevaks on teada, et jahindusnõukogu kohustuse on täitnud ja ületanud Viljandimaa ja Tartumaa. Ligilähedaselt limiidile on kütitud Läänemaal ja Ida-Virumaal. Teada on ka suursaarte küttimistulemused. Vahtramäe sõnul saab võrrelda ka pabulaindeksi muutumise protsenti. Nii nagu ka põtrade küttimise kokkuvõttest selgus, on hakanud küttimise ja pabulaindeksi muutumise protsent üksteisele risti vastupidi „rääkima“. Nimelt kui aruanne näitas, et kogu Eestis pabulaindeksi seirealadel langes -13,6%, siis tegelik küttimine Eestis ilmselt tõuseb. Eriti suur anomaalia aga on Hiiumaa ja Saaremaa pabulaindeksi muutustega. Kui Hiiumaa pabulaindeksi muutuseks näitas 218,6%, siis Hiiumaa esialgne küttimistulemus 1738 isendit näitab, et Keskonnaagentuuri soovitus (2300 isendit) ei suudetud täita ja alla jäädi ka 2021 aasta küttimisele (1846 isendit).

Vastupidi aga Hiiumaale näitavad Saaremaa küttimistulemused hoopis risti vastupidist. Jahindusnõukogudes Saaremaa limiidi osas kokkulepet ei saavutatud. Jahipiirkondade endi soov oli küttida 1008 metssiga, Keskonnaagentuuri soovitus aga oli 2100 isendit ning praeguse kokkuvõtte alusel küttisid jahipiirkonnad 2938 metssiga. Samas nagu mainitud oli, langes pabulaindeks -44,3%.

Võttes aluseks Keskonnaameti poolt saadud jahipiirkondade küttimisandmed jaanuari lõpu seisuga ja need kuue maakonna küttimisandmed, võime oletada, et eelmise hooaja küttimine ületab 2021/2022 küttimist (11 401 isendit) ja jääb 12500–13000 isendi vahele. Just niipalju ka EJS oma soovitustes ette nägi. Nähti ka ette, et küttimistõus tuleb kui seda, et 18% tõusu ei saavutata.

Juhatuse liikmed võtsid saadud informatsiooni teadmiseks.

7. Šaakali ja rebasejahi jahiaegade ühtlustamine.

EJS juhatus liige Jaanus Põldmaa tõi ettepaneku juhatusel lauale. Praegune regulatsioon on, et rebasele võib pidada peibutus- või varitsus- või hiilimisjahti ning jahti kastlõksuga

1. augustist 31. märtsini, uru- või ajujahti ning jahti jahikoeraga või piirdelippe kasutades

1. oktoobrist jahiaasta lõpuni.

Kaitseala piires olevatel merelaidudel ja väikesaartel võib rebasele ja kährikule jahti pidada kastlõksu- või jahikoeraga 1. oktoobrist 30. aprillini.

Šaakalile võib pidada peibutus- varitsus- hiilimis- või ajujahti ning jahti piirdelippe kasutades 1. septembrist jahiaasta lõpuni ning jahti jahikoeraga 1. oktoobrist jahiaasta lõpuni.

Jaanus Põldmaa ettepanek on, et rebase ja šaakali jahiajad ühtlustada ning muuta samaks, mis rebasele.

Juhatuse liikmed arutavad, et jahistatistikas ei ole šaakali küttemisandmeid ja teadmata on ka tema poolt tekitatud kahjude ulatus. Ettepaneku esitamisel tuleks kaasata lambakasvatajad, ETKL ja EPKK.

Otsus: Teha KeMile ettepanek ühtlustada šaakali jahihooaeg samaks, mis rebasele.

8. Muud küsimused ja infod.

8.1. Ülevaade kohtumisest EPKK. Tiit Tammsaar.

7. märtsil kohtusid Kuristiku tn EPKK juht Ants Noot EJS juhatuse liikme Tiit Tammsaare ja EJS tegevjuhi Tõnis Kortsuga. Tiit Tammsaar teeb ülevaate, milles selgub, et EPKK juhtkonna suhtumine on jahimeestesse positiivne ning oleme teretulnud nende liikmeks. Tuleb kirjutada avaldus ja mõelda, millises valdkonnas nende struktuuris peaksime osalema.

Ühisosa on meil toidukahjustused. MTÜ-dele on liikmemaks 600 euro ringi aastas.

Koosoleku juhataja paneb ettepaneku hääletamisele: Astuda EPKK liikmeks.

Hääletati: Kõik nõus. Vastu- ja erapooletuid ei olnud.

Otsus: Eesti Jahimeeste Selts astub EPKK liikmeks.

9. Järgmise juhatuse koosoleku aja määramine.

Järgmine juhatuse koosolek toimub neljapäeval 13. aprillil 2023 Kuristiku tn 7 ja veebis.

Koosoleku juhataja:

Protokollija: